

и Павел, когато започват реализацията на мечтите си – вербалният израз на "отделянето" е концентриран в свръхоценената, повтаряща се характеристика, отправена към Бащата: за Борис Редингота е "смахнат човек", за Павел "смахнат старец!.. Мухлясала дрипа от миналото".

Второ, "другостта" им е функционализирана в синхронен план чрез съотнасяне между техните "други светове". Целта на автора е Ирина, Борис и Павел да репрезентират тук и сега *романтичното, прагматичното и социално-утопичното*, и то не просто като техника за индивидуализиране на персонажи, а като техника за легитимиране на ценностни йерархии. Но опазена ли е целта? Разпадащата се диалогичност, крахът на "различността" чертаят ожесточението на консолидиращото се около Идеологемата послание. И в същото време тези динамични съотнасяния не могат да отнемат ореола на текст, еретично допуснал, макар и привидно и временно, *равнопоставянето на "другостите"*, чрез които се моделират и възприемат персонажите. Какво всъщност се случва – успяват ли персонажите да удържат собствената си различност, или стихията на "единствено правилното" ги смазва? И защо да не предположим, че липсата на решение, допуснатата от текста осцилация между двата възможни отговора, е онова, което задава различни рецептивни перспективи, актуализиращи се чрез радикалната смяна на контекста. Тогавашните читатели на първото издание привиждат наличие на равнопоставени "другости", днешните улавят диктата на "единствено правилното"; тогавашните бленуват за "бунта" срещу "правилностите" на живеенето и го приписват като съществуващ в текста, днешните виждат потискащата "правилност", по която, въпреки романовата логика, се движи повествователят... И не е ли точно тази авторова "хитрина" магически инструмент за овладяване на най-ценния капитал за битието на текста – времето?

Когато Ирина пристъпва към конкретизация на своите "други светове", тя вече ги е обрекла на неравнопоставеност спрямо тези на Борис. Защото непознатото, тайнственото, което привлича Ирина към "далечните южни страни", онова, което